

Posiedzenie Standing Committee CCBE w Brukseli 12 maja 2023

Robocze posiedzenie Standing Committee (Komitetu Sterującego) CCBE - Rady Adwokatur i Stowarzyszeń Prawniczych Europy odbyło się 12 maja w Brukseli. Polską delegację NRA i KIRP w CCBE reprezentował jej przewodniczący, adw. Bartosz Grohman, wiceprezes NRA.

Po rozpoczęciu posiedzenia, Prezes CCBE Panagiotios Perakis zabrał głos jako pierwszy i zdał relacje na temat spotkań i wydarzeń, jakie w ramach działań Prezydencji CCBE nastąpiły od ostatniego posiedzenia Komitetu Sterującego w dniu 30 marca.

W trakcie omawiania tzw. Uwag Wstępnych - Opening Remarks podniesiono, że CCBE monitoruje nielegalne podsłuchy (tzw. Surveillance) wobec prawników w całej Europie. Po stwierdzeniu nadużyć w Polsce i na Węgrzech mają miejsce kolejne sygnały z innych lokalizacji. To w ocenie CCBE jest skandal jeśli chodzi o sposób, oraz skalę wykorzystania oprogramowania pegasus.

Omawiano planowane obchody dnia prawnika przypadające na 23 października 2023. W obchodach zorganizowanych przez CCBE potwierdziło już swoją obecność wiele osobistości m.in. Didier Reynders - Komisarz Sprawiedliwości UE, Prezydent Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i Szeff Komitetu Prawnego Parlamentu Europejskiego - co znacznie podkreśla rangę wydarzenia. Zgłaszają się kolejni uczestnicy.

Gościem posiedzenia była Maria Dolores Viliat Guzman - Stały przedstawiciel Hiszpanii przy UE. Maria w obszernej prezentacji zrelacjonowała temat priorytetowych wyzwań w materii prawnej przy nadchodzącej od 1 lipca 2023 Prezydencji Hiszpańskiej w EU. Maria zwróciła uwagę, że to ostatnia pełna prezydencja przed wyborami do PE na wiosnę 2024. Trwają prace nad dyrektywą ochronną dla dziennikarzy (Anti Slapp). Hiszpanie chcą spowodować, aby skończyć prace w grudniu 2023. Priorytetem Prezydencji będą też .in. prace nad definiowaniem rodzicielstwa i wzmocnieniem ochrony zarówno dzieci jak i rodziców. W zakresie prawa cywilnego ważna jest harmonizacja prawa w zakresie zdefiniowania wadliwego produktu i skutków jego wprowadzenia na rynek, co ma wzmocnić ochronę konsumenta. Również ważne są prace nad odpowiedzialnością prawną za działanie sztucznej inteligencji (AI). Nastąpi dalsza digitalizacja w zakresie międzynarodowej współpracy na kanwie cywilnej i karnej. Trwają prace nad uregulowaniem przesłuchań międzynarodowych (cross-border) online. Troską będzie też staranie o równy dostęp do wymiaru sprawiedliwości, co przy pauperyzacji kolejnych warstw społecznych stanowi coraz większe wyzwanie. Planowana jest nowa regulacja nt. ochrony danych. Oczekuje tego środowisko zarówno urzędnicze jak i obywatele. Hiszpańska Prezydencja to dostrzega. Rewizja obowiązujących obecnie uregulowań jest w przygotowaniu. Obecne przepisy stanowią bowiem zbyt duże obciążenie dla małych przedsiębiorców.

W zakresie prawa karnego - będzie większy nacisk na zwalczanie przestępczości międzynarodowej. Między innymi planowane jest powołanie kolejnych 8 prokuratorów w Międzynarodowym Biurze Prokuratora. Na kanwie doświadczeń w Ukrainie planowane jest doprecyzowanie definicji zbrodni wojennych i ochrony ofiar. Przygotowany będzie też nowy pakiet antykorupcyjny.

Po wystąpieniu Marii prezes CCBE - Panagiotios Perakis zapytał jak CCBE może wesprzeć hiszpańską Prezydencję? Maria podziękowała i stwierdziła, że widzi spore pole do zwiększenia współpracy.

W dalszej części obrad przyjęto protokół z posiedzenia Standing Committee w Brukseli 31 marca 2023.

W dalszej części omawiano sprawy finansowe. Claudia Seibel - Przewodnicząca Komitetu

Finansowego CCBE zdalnie przedstawiła sprawy finansowe. Budżet CCBE się zgadza. W ocenie Claudii nie było nic szczególnego do omawiania. Plan finansowy jest realizowany. Strata w roku 2022 wyniosła ok. 70.000 Euro, ale to było planowane. Pozytywne jest, że zwiększały się wydatki prace CCBE po pandemii jak i samych Komitetów. Hugh Mercer z delegacji brytyjskiej dopytywał z sposób sfinansowania straty. Claudia odpowiedziała, że Azerbejdżan jako nowy członek CCBE przyczyni się do zwiększenie wpływów ze składek, przy tej samej skali wydatków. Prezes Panagiotios Perakis powiedział uzupełniająco, że Rosyjska Delegacja mimo zawieszenia zapłaciła składkę członkowską, choć napotykało to trudności techniczne z powodu sankcji.

Peter Szabo jako przewodniczący Zespołu ds. opracowania sposobów na polepszenie finansowania CCBE przedstawił pomysły na zwiększenie dodatkowych źródeł dochodu dla CCBE jakie zespół wstępnie zasugerował, do dalszych dyskusji. Odbyły się trzy sesje zespołu w tej sprawie. Podczas sesji plenarnej w Chanii zostanie przedstawiona kompletna lista propozycji. Peter zauważył, że zwiększenie dochodów musi wiązać się z większą aktywnością członków CCBE. Dochody same się nie zwiększą. Skonsultowano się z doradcą podatkowym w celu optymalizacji podatków CCBE. Możliwe jest pozyskanie finansowania z instytucji europejskich. Z tytułu wydawania legitymacji wpływ wynosi ok. 10.000 Euro. Rozważane jest utworzenie kręgu „Przyjaciół CCBE”. Trwa debata czy to będzie możliwe dla organizacji czy też osób fizycznych.

W tej sprawie adw. Bartosz Grohman zabrał głos w imieniu polskiej delegacji i wyraził krytyczny pogląd w sprawie operacyjnego finansowania CCBE z instytucji EU. Wskazał na problemy możliwego zarzutu utraty samorządności i niezależności organizacji, jak też późniejsze trudności w rozliczaniu takiego wsparcia, co niewątpliwie zaangażuje dodatkowe osoby oraz spowoduje konieczność poddawania się kontroli wydatkowania środków unijnych. Britta Knyst z Austrii podzieliła głos Bartosza Grohmana i wyraziła także sceptycyzm w sprawie finansowania CCNE przez wpłaty od „przyjaciół CCBE”. Koledzy z delegacji węgierskiej stwierdzili, że nie widzą takiego ryzyka bo przecież EU finansuje różne NGO i nikt nie stawia zarzutu o finansowania organizacji i bezstronność. Delegacja grecka postuluje kontynuację prac w pozyskiwaniu finansowania, w tym od instytucji EU zwracając uwagę na rosnące koszty operacyjne. Delegacja francuska też się opowiedziała za pozyskiwaniem zewnętrznego finansowania. W uzupełnieniu dyskusji, adw. Grohman dodał, że w Polsce mamy wynegocjowane pewne finansowanie od ubezpieczycieli, i zasugerował poddanie to pod przemyślenia zespołu roboczego. Padały też z sali głosy, że jeśli zbyt agresywnie będziemy zabiegali o finansowanie zewnętrzne, to padnie zarzut o chciwości prawników, który się gdzieś pojawia.

Antonin Mokry z delegacji czeskiej dodał, że wydatki się zwiększają (głównie na pensje) i trzeba to sfinansować. Zastrzegł, że „krąg przyjaciół” może być wstępem do ograniczania niezależności.

Peter Szabo podziękował za pomysły i uwagi. Wszystkie uwagi zostaną przeanalizowane.

Prezes Panagiotios Perakis stwierdził, że dyskusja była bardzo owocna ale zarazem zastrzegł, że to była na razie dyskusja nie na temat decyzji, ale pomysłów, które są w opracowaniu.

Sekretarz Generalny CCBE Simone Cuomo przedstawił propozycje zmian w organizacji pracy CCBE i zwiększenia jej efektywności. M. in. czerwcowe spotkanie w 2024 roku planowane jest już w formułach online. Wskazana jest refleksja and optymalizacją prac Komitetów i zwiększeniem ich efektywności. Preferowane będą częstsze kontakty online, co pozwoli sporo zaoszczędzić w wymiarze czasu i zaangażowania członków komitetów oraz powoływanych przez nie ekspertów jak i wydatków związanych z podróżami. Delegacje zapowiedziały, że nadeślą swoje uwagi i propozycje.

Wiceprezes CCBE Perre Dominique Schupp przedstawił plan pracy CCBE na 2024, który przyjęto.

Karine Metayer i Peter McNamee przedstawili pozostałe aktywności CCBE od posiedzenia w marcu. Szczegóły są odnotowywane na portalach społecznościowych CCBE. Peter m.in. poprosił polską delegację o przekazanie podziękowań dla mec. Kamila Przemysława Rosiaka za udział w pracach CCBE w relacji z Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości. Zresztą, w rozmowach kuluarowych

polska delegacja jest coraz częściej wspominana, jako ostatnio bardzo aktywna i zaangażowana w prace zarówno Komitetów Tematycznych jak i Komitetu Sterującego CCBE. Wyrażane jest spore zainteresowanie wrześniowym posiedzeniem Standing Committee CCBE w Warszawie.

Antigonia Alexandropoulou przedstawiła założenia propozycji Komisji Europejskiej, - „Cyfrowe Prawo Spółek”. CCBE przygotowało stanowisko wspierające, które zostało przyjęte.

Michael Jurgen Werner pokrótce przedstawił propozycje stanowiska CCBE w zakresie „Komunikacja Komisji 30”, które przyjęto. Dokument stanowi wezwanie do Komisji Europejskiej z okazji 30-lecia jednolitego rynku unijnego i zwraca się w nim uwagę, że jednolity rynek unijny może być kluczowym czynnikiem postępu we wdrażaniu i umacnianiu zasad praworządności w krajach Unii. Autorzy przypominają, że praworządność jest jedną z fundamentalnych zasad UE i jest wprost zapisana w art. 2 Traktatu UE.

Stanowisko na temat sankcji przedstawił Peter McNamee. CCBE wespół z Komisją Europejską przygotowuje kolejne seminarium (pierwsze odbyło się w czerwcu 2022) na temat problemów związanych z sankcjami i zakazem udzielania pomocy prawnej podmiotom objętym sankcjami. Seminarium pozwoli znaleźć rozwiązania praktyczne i wypracować ewentualne formalne stanowisko CCBE o ile zajdzie taka potrzeba. Sekretariat CCBE jest w tej sprawie w stałym kontakcie z Komisją Europejską. Zresztą Peter wspomniał, że Komisja Europejska dopytywała CCBE, czy może skorzystać z jej ekspertów w zakresie organizacji 3 szkoleń dla sędziów.

Dominique Dias przedstawiła prezentację na temat EFL. European Lawyer’s Foundation. Toczyła się zresztą dosyć długa dyskusja o zaangażowaniu CCBE w prace Fundacji.

Jonathan Goldsmith przygotował wystąpienie online na temat dostępu do sprawiedliwości - *„wpływ wzrostu kosztów życia w UE a dostęp do wymiaru sprawiedliwości”*. Nie ulega wątpliwości, że koszty rosną i ma to duży wpływ na ograniczenie dostępu do wymiaru sprawiedliwości dla obywateli EU. Jest to kolejne wyzwanie dla CCBE.

Kwestie związane z młodymi prawnikami przedstawiła Iina-Mari Supperi. Zrelacjonowała pierwsze spotkanie komitetu młodych prawników. Komitet zamierza wprowadzać lepsze mechanizmy komunikacyjne pomiędzy prezydencją CCBE a młodymi prawnikami, co ma też ułatwić zabieranie głosu przez młodych prawników, i sprawić, aby ich głos był donioślejszy i brany pod uwagę. Prezes Panagiotios Perakis, jako zagorzały zwolennik pracy komitetu młodych prawników zachęcał delegacje do mianowania członków komitetu młodych prawników.

W dalszej części powrócono do omawiania spraw związanych z ELF (European Lawyers Foundation) i związanych z fundacją problemami jak np. przeniesieniem siedziby z Hagi do Rzymu, czy ustalanie spraw osobowych w Radzie Nadzorczej.

W trakcie posiedzenia przyjęto dokumenty aktualizacyjne w sprawach sztucznej inteligencji, migracji, prawa karnego czy ochrony danych. Materiały źródłowe będą dostępne na stronach CCBE.

